

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет

ТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ АВІАЦІЙНИХ ПОСЛУГ

Методичні рекомендації
до виконання курсової роботи
для здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр»
спеціальності 275 «Транспортні технології
(на повітряному транспорті)» освітньо-професійної програми
«Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень»

Київ - 2022

УДК
Т

Укладачі:

І.М. Герасименко – канд. екон. наук

Рецензент:

*Затверджено методично-редакційною радою
Національного авіаційного університету (протокол № _від
_____ 2022 р.).*

Т   **Тарифне регулювання авіаційних послуг:** методичні
рекомендації до виконання курсової роботи / уклад.:
І.М.Герасименко. – К.: НАУ, 2022. – 36 с.

Містять методичні рекомендації до виконання курсової роботи, вимоги до структури та змісту, правила оформлення, опис процедури захисту виконаної роботи та критерії оцінювання, а також список рекомендованої літератури.

Для здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр» спеціальності 275 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)» освітньо-професійної програми «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень».

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ...	5
2. ЗАВДАННЯ НА КУРСОВУ РОБОТУ.....	6
3. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	9
4. СКЛАД, ОБСЯГ І СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	11
4.1. Загальні вимоги до курсової роботи та змісту пояснювальної записки.....	11
4.2. Структура курсової роботи.....	12
4.3. Мова та стиль написання курсової роботи	16
4.4. Вимоги до оформлення курсової роботи.....	17
5. ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	21
6. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	24
6.1. захист курсової роботи.....	24
6.2. Критерії оцінювання курсової роботи.....	25
СПИСОК ДЖЕРЕЛ.....	27
ДОДАТКИ.....	29
Додаток А: Приклад оформлення титульного аркуша курсової роботи	29
Додаток Б: Приклад оформлення ілюстративних матеріалів.....	30
Додаток В: Приклад оформлення таблиць.....	32
Додаток Д: Приклад оформлення списку використаної літератури.....	34

ВСТУП

Важливою складовою організації самостійної роботи студентів, що формує їхню здатність до самостійного пошуку, узагальнення, систематизації і використання зібраного матеріалу, сприяє поглибленню теоретичних знань, виробленню первинних навичок дослідницької діяльності, є курсова робота. Цей різновид самостійної роботи дозволяє виявити теоретичний рівень і підготовку до практичної діяльності студентів, їхні професійні можливості та навички як майбутнього фахівця.

Курсова робота – це індивідуальне завдання з предмету навчального плану, яке виконується студентом самостійно під керівництвом викладача, та здійснюється з метою закріплення, поглиблення і узагальнення одержаних під час навчання знань, застосування їх для комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Виконання курсової роботи передбачає розвиток мислення, творчих здібностей студента, прищеплення йому первинних навичок самостійної роботи, пов'язаної з пошуком, систематизацією та узагальненням нормативно-правових актів, наявної наукової та навчальної літератури, поглибленим вивченням окремих питань навчальної дисципліни, формування умінь аналізувати і критично оцінювати досліджуваній науковий і практичний матеріал. Результати курсової роботи засвідчують уміння студента самостійно виконувати дослідницьке завдання, оформляти результати роботи відповідно до загальноприйнятих стандартів, а також дають можливість студентам продемонструвати свої творчі здібності.

Курсову роботу з дисципліни «Тарифне регулювання авіаційних послуг» виконують у п'ятому семестрі відповідно до затвердженої у встановленому порядку робочої програми. Вона є самостійною та підсумковою роботою студента.

Виконання курсової роботи забезпечує засвоєння навчального матеріалу дисципліни щодо тарифної політики авіакомпанії, що є актуальним для транспортних підприємств.

Методичні рекомендації містять основні вимоги до обсягу, змісту та оформлення курсової роботи з навчальної дисципліни «Тарифне регулювання авіаційних послуг».

Тема курсової роботи є досить актуальною та зумовлює підсилення значення транспортної галузі у формуванні розвинутої економічної системи держави.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконання даної курсової роботи є одним з важливих етапів формування моделі майбутнього фахівця з транспортних технологій.

Мета курсової роботи полягає у закріпленні студентами теоретичних знань щодо забезпечення ефективності діяльності транспортних підприємств та набуття ними практичних вмінь і навичок з економічного обґрунтування різноманітних аспектів ефективності перевезень.

Для досягнення поставленої мети студенти повинні виконувати такі завдання:

- ознайомитися з питаннями концепції, стратегії й тактики тарифікації авіаційних послуг та принципів і закономірностей створення й руху матеріальних потоків;

- опанувати методичний інструментарій розроблення та реалізації завдань розрахунку тарифної політики;

- ознайомитися з питаннями управління, організації та адміністрування бортового супроводу при здійсненні авіаційних пасажирських перевезень сучасними повітряними суднами;

- опанувати навички оцінки економічної ефективності та наслідків діяльності механізмів встановлення тарифів в авіаційній галузі.

У процесі підготовки й захисту курсової роботи студент повинен показати знання у сфері підвищення ефективності реалізації тарифного регулювання авіаційних послуг та тарифної політики авіапідприємств.

Виконання, оформлення та захист курсової роботи студент здійснює індивідуально відповідно до методичних рекомендацій. Час, потрібний на виконання курсової роботи, складає 30 годин самостійної роботи.

2. ЗАВДАННЯ НА КУРСОВУ РОБОТУ

Загальними вимогами до викладення матеріалу курсової роботи є чіткість побудови, логічна послідовність, переконлива аргументація, точність у визначеннях, конкретність у викладенні результатів роботи та доведеність висновків.

Курсова робота за своїм змістом повинна відповідати профілю підготовки та вимогам освітньо-професійної програми «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» підготовки фахівців за спеціальністю 275 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)». Курсова робота повинна свідчити про готовність автора самостійно застосовувати теоретичні знання і практичні навички під час оцінки та прийняття рішення щодо тарифної політики авіапідприємства.

Курсова робота повинна бути індивідуальною за характером, містити власні розробки студента, бути оформленою і зброшурованою в одному екземплярі.

Тема курсової роботи «Тарифна політика авіакомпанії» охоплює основні питання з дисципліни «Тарифне регулювання авіаційних послуг», вивчених студентами на момент її написання і потребує набутих студентом знань та вмій з даної дисципліни.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Написання курсової роботи вимагає певної системи.

Першим етапом є вибір теми. Тема курсової роботи «Тарифна політика авіакомпаній» затверджена кафедрою. Дослідження за темою курсової роботи проводяться на базі авіакомпаній України, яку студент обирає самостійно.

Після визначення теми дослідження студент консультується з науковим керівником.

Враховуючи зібраний фактичний матеріал, студент складає розгорнутий план курсової роботи із зазначенням основних розділів і підрозділів та подає його науковому керівнику. Зважаючи на зауваження, студент уточнює, доповнює й у разі необхідності доопрацьовує структурні елементи курсової роботи.

Складений на даному етапі план курсової роботи – це важливий показник вивчення студентом основної літератури, його вміння виділяти найсуттєвіше в проблемі. Слід мати на увазі, що всі питання плану повинні являти собою єдине ціле, систему, в якій кожний пункт був би розвитком й доповненням попереднього.

Вважається неправильним, коли один параграф плану присвячений головному, суттєвому питанню теми, а інші – малозначущим, другорядним, що мають часткове значення. Формулювання питань плану не повинно дублювати назву теми курсової роботи.

Наступним етапом є складання списку використаних джерел (бібліографії) дослідження. Для цього слід використати систематичні та предметні (тематичні) каталоги бібліотек, а також огляди змісту журналів та тижневиків. Обов'язковим є використання іноземних джерел.

Однією з форм роботи над літературними джерелами є збір та обробка фактів і статистичних даних. З усіх фактів і цифр, які є в літературі, що вивчається, слід виписувати лише ті, які мають безпосереднє відношення до теми дослідження. При цьому доцільно не тільки відбирати цифри та факти, але й узагальнювати дані з різних джерел, порівнювати їх, аналізувати.

Цифровий матеріал, що використовується в роботі, повинен бути співставним, згрупованим, а у разі потреби – складеним у таблиці. Таблиці повинні бути негроміздкими, зручними та

зрозумілими для огляду та аналізу, мати порядковий номер, заголовок, посилання на джерела інформації. Також бажано складати та використовувати графіки, діаграми, схеми, що дозволяють більш наочно ілюструвати процеси та закономірності, які аналізуються.

Результатом вивчення та осмислення спеціальної літератури з теми дослідження повинно стати відпрацювання чіткої логіки курсової роботи й складання його остаточного, уточненого плану, який в обов'язковому порядку затверджується науковим керівником.

Курсова робота виконується у п'ятому семестрі. Належним чином оформлена курсова робота повинна бути здана на кафедру за два тижні до захисту для рецензування науковим керівником.

У рецензії науковий керівник відображає свою оцінку курсової роботи, звертаючи увагу на наступні критерії: відповідність змісту і структури курсової роботи затвердженій темі та визначеному плану, ступінь самостійності проведених наукових досліджень, здатність студента аналізувати та критично оцінювати фактичний матеріал, дієвість, реальність та практична значимість поданих рекомендацій, рівень виконання вимог до оформлення.

У випадку незадовільної оцінки робота має бути перероблена відповідно до зауважень керівника й повторно подана на розгляд у зазначений термін. Курсова робота, що отримала позитивну рецензію, допускається до захисту.

Заключним етапом є прилюдний захист курсової роботи. Захист курсової роботи проводиться в кінці 5-го семестру публічно перед комісією, до складу якої входять провідні викладачі кафедри.

Здобувач вищої освіти, який без поважної причини не підготував курсову роботу у зазначений термін або не захистив її, вважається таким, що має академічну заборгованість. У разі отримання незадовільної оцінки здобувач вищої освіти виконує курсову роботу за новою темою або доопрацьовує попередню роботу в термін, визначений кафедрою.

Курсові роботи зберігаються в архіві НАУ згідно з номенклатурою справ протягом трьох років, потім знищуються в установленому порядку.

4. СКЛАД, ОБСЯГ І СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

4.1. Загальні вимоги до курсової роботи та змісту пояснювальної записки

Курсова робота складається з пояснювальної записки (ПЗ), яка повинна містити всі необхідні матеріали, що обґрунтовують сутність поставленого завдання, методику вирішення його, аналіз, ефективність і реальність проектних розробок. Вона повинна супроводжуватися відповідними розрахунками, рисунками, таблицями тощо.

Рекомендована така структура пояснювальної записки та співвідношення її частин:

- титульний аркуш;
- завдання (вихідні дані) на виконання курсової роботи;
- зміст роботи;
- вступ;
- основна частина, у розділах якої розкривають зміст курсової роботи;
- висновки та рекомендації;
- список використаної літератури;
- додатки (за потреби).

Пояснювальна записка повинна мати обсяг від 25-ти до 50-ти друкованих аркушів.

Пояснювальна записка повинна розкривати зміст курсової роботи, містити необхідні розрахунки, аналіз отриманих результатів, висновки, а також рекомендації.

Матеріали пояснювальної записки викладають грамотно, чітко та стисло. При цьому в тексті записки мають бути обов'язкові посилання на літературні джерела (конспекти лекцій, окремі розроблення підприємств тощо).

У тексті пояснювальної записки не дозволяють використовувати звороти із займенниками першої особи однини. Потрібно вживати такі вирази, як «проаналізуємо», «вважаємо» і т. ін.

Без додаткових пояснень дозволяють використовувати загальноприйняті скорочення.

Числа з розмірністю слід писати цифрами, а без розмірності – словами. Порядкові чисельники, що йдуть один за одним, можна подавати цифрами з відмінковим закінченням при останній цифрі.

4.2. Структура курсової роботи

Структурні елементи роботи мають своє певне призначення.

Титульний аркуш оформлюють згідно з додатком А.

Структура курсової роботи включає такі складові: зміст (план), вступ, основна частина – кілька розділів, за необхідністю поділених на підрозділи, висновки, список використаної літератури, додатки (за необхідності).

При складанні плану слід, перш за все, намітити основні напрямки роботи, визначити приблизне коло питань, які будуть розглянуті в окремих розділах та підрозділах, і їх послідовність. Ці питання можуть в остаточному відпрацьованому варіанті плану не вказуватись, але на початковому етапі вони використовуються для так званого робочого, розгорнутого плану, за яким і пишеться курсова робота.

Тема курсової роботи може бути розкрита по-різному. Але саме план курсової роботи відображає її основні напрями. План роботи повинен відображати основну ідею роботи, розкривати її зміст і характер, мету та завдання, містити логічний зв'язок між її окремими складовими частинами. У ньому повинні бути виділені найбільш актуальні питання теми.

Із складеного плану видно, наскільки студент засвоїв матеріал обраної теми, як він зрозумів проблему в цілому і зумів виділити суттєві, головні напрями роботи.

План дозволяє логічно пов'язати окремі важливі проблеми теми, розкрити їх у відповідності з певними принципами, які можна викласти так: слід розпочати із загальних положень (з абстрактного), а потім переходити до аналізу конкретних явищ (до конкретного); напрям досліджень йде від простого до складного; усі питання і робота в цілому закінчується важливими висновками і узагальненнями.

Вступ є першою структурною частиною курсової роботи. Він розкриває сутність і стан проблеми (задачі), яка розглядається в роботі, її значущість, підстави і вихідні дані для розробки теми,

обґрунтування необхідності проведення дослідження. За вимогами МОН України рекомендується наступна структура вступу: обґрунтування актуальності теми, визначення мети і задач, об'єкту та предмету, методів дослідження. Далі подано їх коротку характеристику.

Актуальність теми обґрунтовується шляхом критичного аналізу та порівняння поставленої проблеми з відомими її розв'язаннями з урахуванням доцільності розробки обраної теми для відповідної галузі науки чи виробництва. Обґрунтування актуальності не повинно бути багатослівним, достатньо на третині сторінки висловити сутність проблеми, що розглядається.

Мета і завдання дослідження, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети, формулюються відповідно до обраної теми та обраних шляхів її дослідження. Не слід використовувати при формулюванні мети такі слова, як «дослідження» або «вивчення», тому що вони вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і вивчається. *Предмет дослідження* міститься в межах об'єкта (наприклад, це певні процеси, які відбуваються в конкретних організаціях, галузях або регіонах).

Методи дослідження, використані для досягнення поставленої в роботі мети, перераховуються коротко. Найчастіше використовуються загальнонаукові методи пізнання (наприклад, аналіз математичний, статистичний, структурно-логічний, порівняльний, вербально-описовий, розрахунково-конструктивний), а також специфічні управлінські підходи, такі, як процесний (процедурний) підхід (акцент на визначенні ефективності виконання функцій управління), системний (системно-кібернетичний) підхід (розгляд організації як відкритої системи складових – ресурсів, підрозділів тощо), ситуаційний підхід (розгляд ситуацій та пошук оптимального варіанту дій для кожної з них).

Обсяг вступу має складати близько 6-7 % від загального обсягу роботи.

Основна частина роботи починається з аналізу літературних джерел та запропонованих в них науково-практичних підходів до розв'язання поставлених питань.

В огляді літератури автор окреслює основні етапи досягнення наукової думки за своєю проблемою. Стисло висвітлюючи теоретичні здобутки, відомі автору, треба назвати ті питання, що знайшли та не знайшли свого вирішення. Загальний обсяг теоретичної частини не повинен перевищувати 25 % загального обсягу роботи. Посилання на літературні джерела в цьому розділі обов'язкові.

В основній частині тексту курсової роботи необхідно повністю розкрити тему дослідження.

Рекомендується розглядати питання у наступному порядку.

Основні поняття та методи за обраною темою

В цьому підрозділі наводяться означення основних понять, які стосуються обраної теми. Там, де є різні інтерпретації, бажано навести їх із вказівкою тих варіантів, до яких схиляється автор. Він має складати близько 25 % обсягу теоретичного розділу.

Аналіз стану та особливостей проблеми, що розглядається

В цьому підрозділі розглядається динаміка розвитку проблемного питання в науці, характеризується її стан в теорії та практиці в Україні. Слід віднайти якнайновіші приклади виникнення досліджуваної проблеми, методи та наслідки її вирішення. Він має складати 35 % обсягу теоретичного розділу.

Існуючі аналітичні та проектні моделі за обраною темою

На закінчення теоретичного розділу приводять існуючі аналітичні та проектні моделі та методи за обраною темою. При цьому слід описати використувані моделі та методи (вербального опису, математичні прийоми, таблично-графічні способи) аналізу й проектування, які будуть використовуватися в подальших розділах із зазначенням їх сфер застосування, можливостей використання та обмежень. Він має складати 40 % обсягу теоретичного розділу.

Аналіз стану та особливостей проблеми, що розглядається, на конкретному прикладі

Поряд з теоретичними дослідженнями значне місце в курсовій роботі повинна займати аналітична частина – аналіз та шляхи вдосконалення проблеми чи її складових частин в Україні, галузі, на підприємстві. Загальний обсяг аналітичної частини – близько 35% загального обсягу роботи. При написанні даного підрозділу бажано дотримуватися наступної структури.

Опис методики дослідження

В цьому підрозділі розробляється загальна методика дослідження конкретної проблемної ситуації на об'єкті дослідження. Якщо тема курсової роботи охоплює такі аспекти науки, яким складно надати конкретне практичне застосування, то потрібно дати оцінку стану цих аспектів, використовуючи методи соціологічного дослідження. Він має складати 30 % обсягу теоретичного розділу.

Загальна характеристика об'єкту дослідження

В цьому підрозділі надається загальна характеристика досліджуваної організації (підприємства, авіакомпанії), яку обирає автор роботи самостійно з числа працюючих на українському ринку авіакомпаній. Наводиться динаміка загальних показників, що характеризують функціонування об'єкту дослідження, характеризується стадія його життєвого циклу, внутрішнє та зовнішнє середовища. Він має складати 25 % обсягу теоретичного розділу.

Проведення дослідження проблеми на об'єкті дослідження

В цьому підрозділі наводяться результати аналізу предмету дослідження. Слід описати причини виникнення та динаміку розвитку проблемного питання, його особливості та характерні риси, можливі наслідки його не вирішення. Він має складати 45 % обсягу теоретичного розділу.

Шляхи вирішення досліджуваної проблеми на конкретному прикладі

Основна частина роботи закінчується аналізом можливості застосування вивчених науково-практичних підходів до розв'язання поставлених питань на вивченому конкретному прикладі. Загальний обсяг проектної частини має бути не менше 25% загального обсягу роботи. При написанні даного підрозділу бажано дотримуватися наступної структури.

Можливі шляхи вирішення проблемного питання на об'єкті дослідження

Цей підрозділ містить обґрунтування думки автора про можливість застосування розглянутих теоретичних здобутків щодо вирішення подібних проблем у вітчизняній практиці. Основою для висновків автора є особливості сучасної ситуації в Україні та галузі, до якої відноситься досліджувана організація, дані

проведеного у попередній частині аналізу. Він може складати 50 % від обсягу проектного розділу.

Також слід обґрунтувати вибір кращого з теоретичних методів рішення в умовах об'єкта управління, можна навести приклади практичного застосування цього методу в конкретних умовах. Він може складати 50 % від обсягу проектного розділу.

Висновок

Зміст загального висновку по курсовій роботі має показати, що студент уміє виділяти головні аспекти досліджуваної проблеми та робити за результатами проведеного аналізу правильні висновки, на основі яких можна будувати подальші плани удосконалення даної проблеми.

Тому висновки мають містити резюме по висновках з усіх розділів. Студент має дати коротку анотацію роботи, у якій коротко і ясно викласти теоретичні засади роботи, перерахувати основні аналітичні висновки за результатами дослідження. Загальний обсяг висновків становить 8-9 % від загального обсягу роботи.

Список літератури включає всі джерела, які використав автор під час написання курсової роботи.

Додатки до пояснювальної записки можуть містити великі таблиці і рисунки тощо.

4.3. Мова та стиль написання курсової роботи

Курсова робота виконується державною мовою за винятком списку використаних посилань, опис яких здійснюється мовою видання. Курсова робота є сходинкою у підготовці студентів до написання кваліфікаційної роботи, тому слід приділяти серйозну увагу мові та стилю її написання.

По-перше, це формально-логічний спосіб викладення матеріалу, який складається, головним чином з міркувань, метою яких є доказ істини або тих чи інших положень, що виявлені як наслідок дослідження фактів дійсності.

По-друге, це стиль письмової наукової мови, яким є безособовий монолог. Він передбачає виклад матеріалу від третьої особи, щоб зосередити увагу на змісті, а не на суб'єкті (наприклад, «Автор вважає...»). Не слід вести виклад від першої особи: «Я спостерігав», «Я вважаю», «Мені здається», «На мою думку».

По-третє, це культура наукової мови, яка визначається точністю, якістю і стислістю, за рахунок чого текст набуває смислової завершеності і цілісності.

Точність є умовою, що забезпечує наукову і практичну цінність тексту курсової роботи. Автор повинен виважено ставитись до використання тих чи інших слів, понять, термінів, оскільки неправильно вибране слово може суттєво змінити суть тексту або створити умови неоднозначного його тлумачення. У курсових роботах необхідно дотримуватись прийнятої термінології, позначень, загальноприйнятих умовних скорочень і символів.

Якість викладу – це вміння писати доступно і зрозуміло. Часто порушення якості викладу пов'язане з тим, що автор намагається надати роботі видимої науковості. Це приводить до того, що відомим предметам, явищам, поняттям дають ускладнені назви, використовують, без потреби, іноземні слова, паралельно або неправильно вживають іноземну лексику тощо.

Стислість досягається шляхом точного, лаконічного викладу, використання професійної термінології. Кожне слово і словосполучення повинні коротко і влучно передавати думку. Не варто перевантажувати текст складними граматичними конструкціями, слід уникати тавтології (повторення одного й того ж іншими словами).

При написанні роботи важливо об'єднати накопичену інформацію у взаємопов'язаний текст. Для цього можна використовувати різні мовні кліше як засоби зв'язку між реченнями і абзацами («таким чином...», «наведені дані свідчать...», «з викладеного слідує...», «отже...», «відповідно до...»). При згадуванні в тексті науковців, дослідників, практиків, інших осіб ініціали ставляться перед прізвищем (О.М. Грішнова, а не Грішнова О.М., як це прийнято в списках літератури).

4.4. Вимоги до оформлення курсової роботи

Курсова робота оформляється відповідно до вимог державного стандарту України (ДСТУ 3008-2015 та ДСТУ 4163-2003). Курсова робота повинна бути виконана з використанням комп'ютерної техніки. Роботу подають українською мовою.

Студенти англomовного проекту НАУ виконують курсову роботу англійською мовою.

Курсову роботу друкують з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210x297) з однієї сторони. Щільність друку роботи повинна бути однаковою протягом усієї роботи. Робота повинна бути зброшурована.

Сторінки курсової роботи треба нумерувати арабськими цифрами у правому верхньому куті сторінки, дотримуючись наскрізної нумерації по всьому тексту без знака №. Титульний аркуш включають у нумерацію, але номер сторінки на ньому не вказують.

Кожну структурну частину роботи (вступ, розділи, висновки, список використаної літератури та додатки) треба починати з нової сторінки.

Розділи та підрозділи, пункти та підпункти повинні мати заголовки. Заголовки структурних елементів і розділів потрібно розташовувати посередині рядка та друкувати великими літерами жирним шрифтом Times New Roman розміром 14 пунктів, без крапки в кінці. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділюють крапкою. Заголовки підрозділів, пунктів та підпунктів треба починати з абзацу (10 мм) і друкувати малими літерами жирним шрифтом Times New Roman розміром 14 пунктів. Відстань між заголовками і наступним чи попереднім текстом повинна бути не меншою як два інтервали. Неприпустиме розміщення заголовків у нижній частині сторінки, якщо після них залишається тільки один рядок тексту.

Розділи та підрозділи нумерують арабськими цифрами. Номер підрозділу складається з номера розділу та порядкового номера підрозділу, розділених крапкою, наприклад, 1.1, 1.2 тощо.

З метою більшої наочності цифровий матеріал можна наводити у вигляді графіків, схем і діаграм, що оформлюються як рисунки. Ілюстрації розташовують безпосередньо після тексту, у якому їх наводять уперше або на наступній сторінці. На всі ілюстрації повинні бути посилання в тексті.

Рисунки виконують за допомогою програм з оброблення графіки (Visio, Paint, CorelDRAW та ін.). Під рисунком розміщують його назву і опис (додаток Б).

Ілюстрації нумерують арабськими цифрами у межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках, і позначають словом «Рис.», яке разом з назвою ілюстрації розміщують під рисунком, у центрі аркуша, наприклад, «Рис.1.1. Графічне визначення внутрішньої норми дохідності». Це означає перший рисунок першого розділу.

Цифровий матеріал, як правило, оформлюють у вигляді таблиць (додаток В). Таблицю потрібно розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадана вперше або на наступній сторінці. На всі таблиці повинні бути посилання в тексті. Нумерують таблиці відповідно до вимог до ілюстрацій. Якщо таблиця має кілька колонок, їх нумерують арабськими цифрами зліва направо. Слово «Таблиця» розташовують праворуч над таблицею, з абзацу розмішують її назву, наприклад, «Таблиця 3.1. Результати розрахунків грошових потоків проекту». Переносячи частину таблиці на наступний аркуш, пишуть слова «Продовження табл. 3.1», «Закінчення табл. 3.1» у правому куті сторінки. Цифри в графах таблиць розташовують так, щоб одиниці були під одиницями, десятки під десятками і т. ін. У графі всі числові значення повинні мати однакову кількість десяткових знаків, за відсутності цифр ставлять нулі, наприклад, «3,78», «15,30» тощо.

Формули та рівняння друкують з допомогою програми Microsoft Equation 3.0 (редактор формул) та розташовують безпосередньо після тексту, у якому вони згадані, посередині рядка, з полями згори і знизу не менш як один вільний рядок.

Для набору формул доцільно використовувати редактор формул і такі стилі:

Text, Function.Variable, Number – Times New Roman Cyr;

L.C.Greek, U.C.Greek, Symbol – Symbol;

Matrix/Vector – Times New Roman Cyr, bold

Встановлюють такі розміри:

Full – 12 pt;

Subscript/Superscript - 9 pt;

Sub-Subscript/Superscript - 7 pt;

Symbol - 14 pt;

Sub-Symbol - 12 pt.

Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=) або після знаків (+), (-), множення (x), ділення (:). Номер формули чи рівняння складається з номера розділу та порядкового номера, розділених крапкою. Номер вказують у дужках на рівні формули у крайньому правому положенні на рядку.

Пояснення символів і числових коефіцієнтів формул треба наводити безпосередньо під формулою у тій послідовності, у якій вони подані у формулі. Перший рядок пояснення починають з абзацу словом «де» без двокрапок. Пояснення кожного символу потрібно наводити з нового рядка.

Формули та рівняння подають посередині сторінки симетрично тексту окремим рядком безпосередньо після тексту, у якому їх згадано. Найвище та найнижче розташування запису формул чи рівнянь має бути на відстані не менше ніж один рядок від попереднього і наступного тексту.

Наприклад:

$$\lambda = \frac{Q_{доб} * K_{нер}}{G_{сер} * T}, \quad (1.3)$$

де $Q_{доб}$ – добовий вантажообіг т/добу;

$K_{нер}$ – коефіцієнт нерівномірності поставки вантажів;

$G_{сер}$ – середня вага партії вантажу, т;

T – період роботи складу з прийому вантажів, год/добу.

Посилання в тексті курсової роботи на джерела слід зазначати двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [1-7]», [5, с. 2-8].

У переліку використаних літературних джерел необхідно навести такі дані: прізвище та ініціали автора, назву, місце видання, видавництво, рік видання, обсяг у сторінках. Науково-методичні джерела наводять в алфавітному порядку за прізвищами авторів чи у порядку появи посилань у тексті. Посилання іноземною мовою варто наводити після джерел українською мовою, дотримуючись наскрізної нумерації (у разі використання алфавітного порядку). Відомості про джерела, включені до

переліку, необхідно давати відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи (додаток Д).

Додатки оформлюють, як продовження курсової роботи, розміщуючи і нумеруючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи. Нумерація аркушів з додатками продовжує загальну нумерацію сторінок роботи.

Кожен додаток повинен мати заголовок, надрукований у центрі. Над заголовком, але у правому куті сторінки над заголовком друкують слово «ДОДАТОК» і відповідну велику літеру української абетки, крім літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ї, яка позначає додаток. Текст кожного додатка починають з наступної сторінки. Якщо в роботі є лише один додаток, то він позначається як «ДОДАТОК А».

5. ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконання курсової роботи з дисципліни «Тарифне регулювання авіаційних послуг» доцільно проводити в наступній послідовності:

- визначення теми, мети та задач роботи;
- розробка плану дослідження;
- збір теоретичного матеріалу;
- написання основних розділів роботи;
- захист роботи.

Для успішного виконання курсової роботи потрібно застосовувати такі методи дослідження: спостереження, порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, індукція, історичний, системні (дослідження операцій, теорія масового обслуговування, теорія управління та ін.). Якщо курсова робота має більш теоретичний характер, тоді можна широко застосовувати логічні методи – схожості, відмінності тощо.

Визначення теми, мети та задач роботи

Кожну дослідницьку роботу, в тому числі і курсову роботу, можна віднести до певного напрямку. Структурними одиницями наукового напрямку є комплексні проблеми, проблеми, теми і наукові питання.

Комплексна проблема – сукупність проблем, поєднаних однією метою.

Проблема – це сукупність складних теоретичних і практичних завдань, рішення яких назріло в суспільстві, відображення протиріччя між суспільною потребою і відомими шляхами її реалізації. Проблема може бути глобальною, національною, регіональною, галузевою, окремого підприємства, виробництва, дільниць, бригад тощо.

Тема дослідження є складовою частиною певної проблеми. В результаті досліджень за темою отримують відповіді на певне коло питань, які охоплюють частину проблеми. Студент повинен обрати авіакомпанію, по якій буде проведено дослідження за темою курсової роботи.

Розробка плану дослідження

План курсової роботи є основою проведення дослідження і вказує напрямки досягнення мети, вирішення всіх поставлених завдань, тож він створюється після визначення теми та об'єкта, цілей та задач дослідження. Він має відображати всі етапи наукового дослідження, бути логічно осмисленим і відповідати певним вимогам, зокрема, відповідати наведеній вище структурі курсової роботи.

Структура плану – складна, він вміщує конкретну деталізацію досліджуваних аспектів, проте слід уникати його зайвого ускладнення, що може негативно вплинути на можливість його сприйняття, ускладнить роботу над дослідженням.

Збір теоретичного матеріалу та написання теоретичного розділу

Цей етап є основою для написання курсової роботи. Його мета – визначення зв'язків між темою дослідження і економічним середовищем, виявлення загальних закономірностей. На цьому етапі проводиться аналіз існуючих підходів, точок зору на тему. Це в основному робота з існуючими літературними джерелами, їх критичний аналіз і узагальнення.

Серед джерел теоретичної інформації найважливішими є книги, брошури, важливе місце займають офіційні документи, що вміщують матеріали законодавчого, нормативного чи директивного характеру. Оперативним джерелом інформації є періодичні видання. Останнім часом в навчальній та науковій роботі широко

використовуються електронні засоби зберігання та передачі інформації, зокрема, мережа Інтернет. Серед вторинних документів і видань слід відмітити довідкові (довідники, словники); оглядові (вміщують концентровану інформацію, отриману в результаті відбору, систематизації та логічного обґрунтування повідомлень з великої кількості першоджерел з певної теми за певний проміжок часу); реферативні (реферативні журнали та збірники). Для виконання курсової роботи на високому рівні потрібно користуватись усіма існуючими джерелами інформації.

Написання аналітичного розділу

Цей етап показує, наскільки студент засвоїв теоретичні знання з досліджуваного питання та чи зможе він застосувати їх на практиці. Мета – виявлення реального соціального та економічного вмісту досліджуваної проблеми.

На базі інформації, отриманої під час вивчення теоретичних джерел, студент повинен визначитися з методикою дослідження проблемного питання в межах конкретного об'єкту. Інформаційною базою для такого дослідження можуть стати дані, зібрані студентом під час проходження практик, інформація з відкритих джерел, державна статистика, дані з бази інформаційних моделей підприємств.

Слід звернути особливу увагу на необхідність дослідження проблеми у розвитку, виявленні її причин, чинників та наслідків.

Написання проектного розділу

Вся попередня робота є підготовкою до прийняття управлінського рішення, яке буде обране при написанні проектного розділу курсової роботи. На цьому етапі виявляється здатність студента до самостійної творчої роботи, спроможність креативно мислити, створювати нові знання та вміння на основі вже відомої інформації. Мета даного етапу – виявлення здатності студента до пошуку теоретичних можливостей вирішити проблемне питання.

Інформаційною базою для цього етапу є як дані проведеного аналізу, так і основні теоретичні здобутки й методи розв'язання проблем, виявлені студентом під час теоретичного аналізу. Особливої цінності набувають економічно обґрунтовані рішення або такі, що мають наукову цінність.

При написанні курсової роботи важливо не обмежуватись загальними фразами. Кожне висунуте положення необхідно

всебічно обґрунтувати, користуючись при цьому основними методами наукового пізнання. Теоретичні положення бажано підкріплювати статистичними даними, конкретними прикладами з реальної дійсності, показати як предмет дослідження розвивався історично і які тенденції його розвитку в перспективі. Статистичні дані, як правило, потрібно брати з першоджерел.

На високу оцінку заслуговуватимуть ті курсові роботи, які мають інноваційний, креативний характер, науково обґрунтовані та практично спрямовані.

6. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

6.1. Захист курсової роботи

Курсові роботи подаються на кафедру науковому керівникові за два тижні до захисту.

До захисту науковим керівником допускається курсова робота, оформлена згідно вимог. Робота має відповідати поставленому завданню і розкривати тему дослідження.

При підготовці тексту доповіді та презентації до курсової роботи доцільно розраховувати на 7-10 хвилин. Виступ повинен включати в себе актуальність обраної теми, мету, завдання, суть проведеного дослідження, аргументацію основних висновків, доведення їх практичної значимості. При цьому для більшої наочності доцільно користуватися таблицями, графіками і діаграмами, заздалегідь підготовленими у вигляді презентації.

Процедура захисту також включає відповіді на запитання членів комісії, яку очолює завідувач кафедри.

Результати захисту курсової роботи оцінюються за модульно-рейтинговою системою, визначеною робочою програмою дисципліни «Тарифне регулювання авіаційних послуг».

Оцінюючи доповідь здобувача, насамперед звертається увага на те, наскільки вільно і впевнено володіє доповідач матеріалом своєї роботи, сучасною термінологією, чи може він доповідати без допомоги тексту доповіді. Важливо, щоб доповідач міг пояснювати матеріали таблиць, графіків, рисунків, схем впевнено і невимушено.

Курсові роботи зберігаються на кафедрі протягом трьох календарних років, після чого списуються у відповідному порядку. Роботи, що мають наукову та практичну цінність, рекомендуються науковим керівником для написання студентом дипломної роботи ОС «Бакалавр» з даної теми.

6.2. Критерії оцінювання курсової роботи

Оцінювання результатів виконання та захисту курсової роботи здійснюється комісією, яку очолює завідувач кафедри, відповідно рейтингової системи, наведеної в табл.1.

Таблиця 1

Рейтингова система оцінювання результатів виконання та захисту курсової роботи

Вид навчальної роботи	Мак кількість балів
1. Виконання курсової роботи 1.1. Відповідність змісту виконаної роботи поставленому завданню та повнота його розкриття 1.2. Дотримання вимог щодо змісту та оформлення вступу 1.3. Дотримання вимог щодо змісту та оформлення висновків 1.4. Укладання та оформлення бібліографії 1.5. Оформлення посилань на джерела 1.6. Дотримання вимог щодо оформлення курсової роботи (титульної сторінки, змісту, кількості сторінок, тощо)	60
2. Захист курсової роботи: 2.1. Повнота та глибина доповіді 2.2. Повнота та логічність відповідей на запитання під час захисту 2.3. Підготовка та якість роздаткового матеріалу (презентація)	40
Виконання та захист курсової роботи	100

Комісія здійснює оцінювання з урахуванням ступеня розкриття теми і виконання завдань дослідження, кількості і якості використаних джерел, досягнутих результатів, грамотності та

стилю викладу, якості оформлення роботи, доповіді студента, відповідей на питання та критичні зауваження.

Підсумкова оцінка за виконання та захист курсової роботи визначається у балах, за національною шкалою та за шкалою ECTS відповідно до загальноєвропейських вимог: А – «відмінно», «В» – «дуже добре», С – «добре», D – «задовільно», E – «достатньо», FX – «незадовільно» (з можливістю повторного виконання та захисту).

Оцінка «відмінно» (90-100 балів) виставляється студенту, якщо курсова робота повністю відповідає вимогам методичних рекомендацій, виконана на високому теоретичному рівні, має елементи самостійного дослідження, на захисті студент вільно володіє і розуміє проблему теми дослідження, впевнено відповідає на поставлені питання.

Оцінка «добре» (75-89 балів) ставиться, якщо курсова робота відповідає вимогам методичних рекомендацій але зустрічаються неточності у використанні наукових джерел та літератури; в процесі відповідей на окремі питання було допущено невеликі помилки, в цілому студент показав достатнє розуміння проблеми курсової роботи та володіння її матеріалами.

Оцінка «задовільно» (60-74 бали) виставляється якщо у роботі допущено порушення принципів логічного і послідовного викладу матеріалу, наявні окремі помилки і неточності, не сформульовані або не обґрунтовані пропозиції і рекомендації з теми дослідження, допущені помилки в оформленні роботи, численні граматичні та стилістичні помилки; під час захисту студент не завжди вірно відповідав на питання або не зміг аргументувати відповідь.

Оцінка «незадовільно» (менше ніж 60 балів) виставляється коли робота виконана не самостійно (зокрема, переважає механічне переписування джерел), не враховано останні наукові доробки та тенденції, містить істотні помилки, має посилання тільки на застарілі джерела тощо, не відповідає більшій частині вимог, зміст теми не розкрито, містить ознаки плагіату, в процесі захисту студент не показав знання основних положень роботи.

Підсумкова модульна рейтингова оцінка, отримана студентом за результатами виконання та захисту курсової роботи, заноситься до відомості модульного контролю, навчальної картки та залікової книжки студента.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Національна транспортна стратегія України на період до 2030 року. Схвалено Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.05.2018 № 430-р.
2. Актуальні напрями розвитку технічного та виробничого потенціалу національної економіки: монографія / за ред. В.О. Пінчук, Г.С. Прокудіна. Дніпро: Пороги, 2021.
3. Актуальні напрями розвитку технічного та виробничого потенціалу національної економіки (економічний аспект): монографія / заред. Л.М. Савчук, В.І. Дубницького, Л.М. Бандоріної. Дніпро: Пороги, 2021.
4. Давідіч Ю. О. Ефективність транспорту: конспект лекцій/ Ю. О. Давідіч, Г. І. Фалецька, М. В. Ольхова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 36 с.
5. Давідіч Ю. О., Фалецька Г.І. Ефективність транспортних процесів: конспект лекцій. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 74 с.
6. Науково-технічні дослідження у галузі транспорту: колективна монографія / за заг. ред. Д.В. Ломотька. Академія технічних наук України. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2022. Т. 1, Т.2.
7. Про ціни і ціноутворення [Електронний ресурс] : закон України від 21.06.2012 № 5007-VI ; станом на 24.06.2015 / Верховна Рада України. - Електрон. текст. дан. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5007-17>. - Дата останнього доступу : 22.06.2017. – Назва з екрану.
8. Парижан Н. В. Державне регулювання ціноутворення в Україні / Н. В. Парижан // Фінанси України. - 2000. - № 4. - С. 31-36.
9. Про ціноутворення в умовах реформування економіки [Електронний ресурс]: постанова КМУ від 21.10.1994 № 733 / Кабінет Міністрів України. - Електрон. текст. дан. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/733-94-%D0%BF>. - Дата останнього доступу : 22.06.2017. – Назва з екрану.
10. Тормоса Ю. Г. Ціни і цінова політика : навч. посібник / Ю. Г. Тормоса. – К. : КНЕУ, 2001. –122 с.

11.Шкварчук Л. О. Ціни і ціноутворення : навч. посібник / Л. О. Шкварчук. – К. : Кондор, 2005. – 214 с.

12.30.Ціни, витрати, прибутки агровиробництва та інфраструктура продовольчих ринків України / за ред.О. М. Шпичака. – К. : Інститут аграрної економіки, 2000. – 585 с.

13.Бакунов О.О.Цінова політика підприємства: навч. посіб. / О.О. Бакунов, Ю.О. Кучеренко. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2016. – 111 с.

14.Артус М.М. Формування механізму ціноутворення в умовах ринкової економіки: монографія / М.М. Артус. – Тернопіль: Економічна думка, 2012. – 382 с.

15.Березін О.В. Управління ціноутворенням: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.В. Березін, Ю.В. Карпенко. – Суми: Університетська книга, 2012. – 175 с.

16.Мазур О.Є. Ринкове ціноутворення. Навчальний посібник – К.: “Центр учбової літератури”, 2012. – 480 с.

ДОДАТОК А

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра організації авіаційних робіт та послуг

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Тарифне регулювання авіаційних послуг»
на тему: «Тарифна політика авіакомпанії _____»
(назва авіакомпанії)

Виконав студент:

_____

(група, курс, факультет)

_____

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____

Науковий керівник:

_____

(посада, прізвище, ініціали)

Оцінка:

Національна шкала _____

Кількість балів: ____ ECTS ____

Приклади оформлення ілюстративних матеріалів

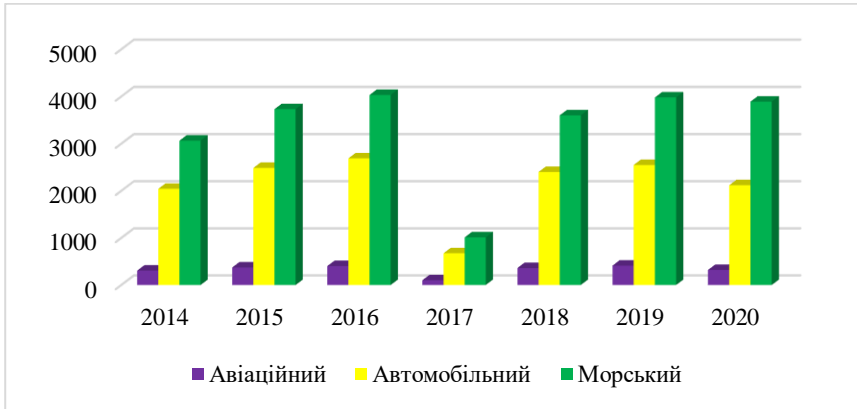

Рис. 1.2. Динаміка обсягів вантажних перевезень за видами транспорту ТОВ «.....», тис. т

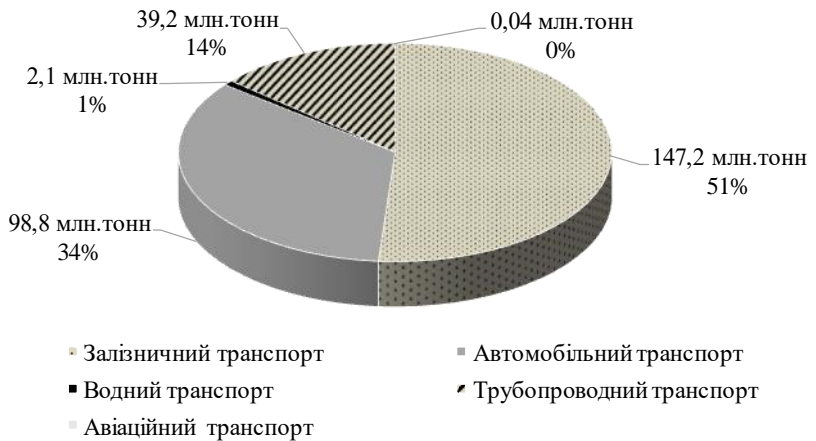

Рис. 1.6. Структура вантажних перевезень в Україні в I півріччі 2021 року [12]

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ Б

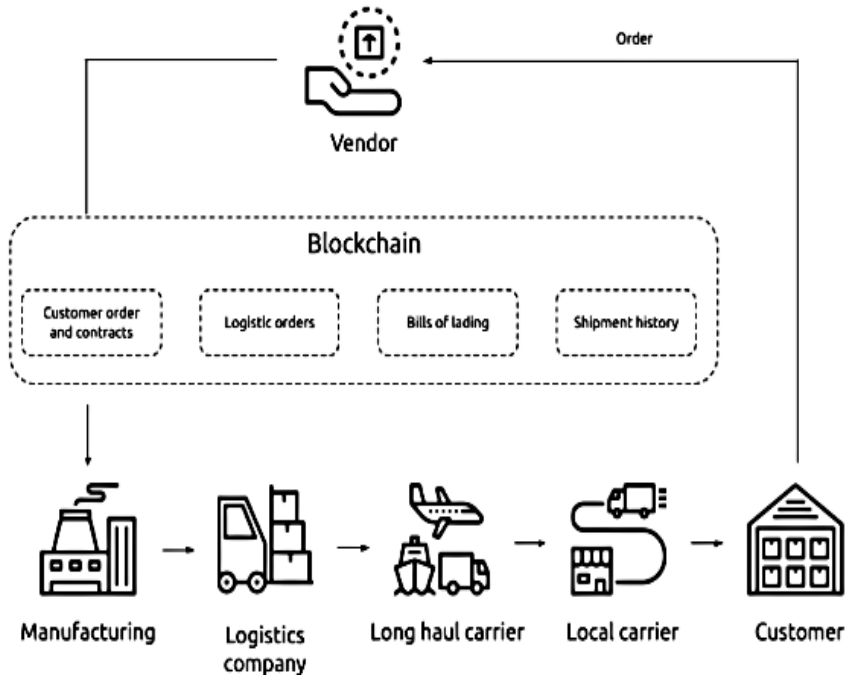

Рис. 2.5. Організація доставки вантажу на основі блокчейну

ДОДАТОК В

Приклади оформлення таблиць

Таблиця 2.1

Міжнародні комерційні умови Інкотермс 2020, які дозволяють знизити ризики при мультимодальних перевезеннях

Назва	Опис	Призначення
1	2	3
DAF – доставка в місце призначення (з зазначенням пункту призначення)	У цьому випадку вважається, що продавець доставив товар, якщо товар перебуває у розпорядженні покупця на виді транспорту, що прибуває, і готовий до розвантаження у зазначеному пункті призначення. За умов DAF продавець повинен керувати всіма ризиками, пов'язаними з ввезенням товарів.	Обмеження ризиків втрати вантажу
DDP – доставка зі сплатою мита (з зазначенням пункту призначення)	Продавець відповідальний за доставку товару у зазначене місце в країні покупця і сплачує всі витрати, пов'язані з перевезенням товару до пункту призначення, включно з митом на імпорт та податками. Продавець не несе відповідальності за розвантаження.	
DPU – доставка в місце призначення з розвантаженням (з зазначенням пункту призначення)	Згідно з цими умовами Інкотермс, продавець повинен надати товар у розвантаженому вигляді в зазначеному місці. Продавець сплачує всі транспортні витрати (експортні збори, плата за перевезення, розвантаження з транспорту основного перевізника у порту призначення та збори порту призначення) і бере на себе всі ризики до прибуття в пункт призначення.	

Закінчення табл.2.1

1	2	3
СІF – вартість, страхування і фрахт	Продавець доставляє товар на борт судна. Ризик втрати або товару переходить від продавця до покупця, коли товар опиняється на борту судна. Продавець повинен укласти договір і оплатити всі витрати та фрахт, необхідні для доставки товару у зазначений порт призначення, а також повинен забезпечити мінімальне страхове покриття ризику втрати товару покупцем або пошкодження товару під час перевезення.	Страхування вантажу
СІP – перевезення і страхування оплачені до... (з зазначенням пункту призначення)	Продавець платить за перевезення товару до зазначеного пункту призначення. Також продавець повинен забезпечити мінімальне страхування товару під час перевезення.	

Таблиця 3.2

Обсяг вантажоперевезень і вантажооборот за окремими видами транспорту в Україні в 2020 році

Вид транспорту	Обсяг перевезень		Вантажооборот	
	млн. т	%	млрд. ткм	%
Залізничний	306	18.647	175.6	56.1
Морський	2	0.122	1.5	0.5
Річковий	4	0.244	1.4	0.4
Автомобільний	1232	75.076	65.1	20.8
Повітряний	0.1	0.006	0.3	0.1
Трубопровідний	97	5.905	69.3	22.1
Всього	1641.1	100.0	313.2	100.0

Приклади оформлення списку використаної літератури

Джерело	Приклад оформлення
<u>Книги:</u> Один автор	Корінь М. Розвиток інфраструктури залізничного транспорту в умовах транскордонного співробітництва: монографія. Харків: УкрДУЗТ, 2019. 401 с.
Два автори	Форнальчик Є. Ю., Качмар Р. Я. Основи технічного сервісу транспортних засобів: навч. посіб. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2017. 323 с.
Три автори	Соловйова О. О., Висоцька І. І., Герасименко І. М. Загальний курс транспорту: навч. посіб. Київ: НАУ, 2019. 243 с.
Чотири і більше авторів	Транспортна логістика: навч. посіб. / Новак І. М. та ін. Умань: Сочінський М. М., 2019. 203 с.
<u>Періодичні видання, статті</u>	Попова Ю.М., Пронь С.В., Загородня Ю.В. Питання вдосконалення транспортно-логістичного менеджменту в період світової пандемії// Вісник ХНАУ. Серія "економічні науки. 2020. Том. 2. С. 17-26.
<u>Розділи в монографіях</u>	Клименко В.В.Інтеграція транспорту в мультимодальних системах // <i>Науково-технічні дослідження у галузі транспорту</i> : колективна монографія / за заг. ред. Д.В. Ломотька. – Академія технічних наук України. - Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2022. Т. 2. С. 6-41.
<u>Матеріали конференцій (тези, доповіді)</u>	Разумова К.М., Кириленко О.М. Удосконалення інноваційної політики як фактор підвищення ефективності діяльності підприємств. <i>Сучасні проблеми менеджменту</i> : матеріали XVII міжнар. наук.-практ. конф., м.Київ, 29 жовтня 2021 р. Київ, 2021. С. 82-84.

<p><u>Законодавчі та нормативні документи</u></p>	<p>18. Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. №3393-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 48-49. Ст.536.</p> <p>19. Про транспортно-експедиторську діяльність: Закон України від 01.07.2004 р. №1955-IV. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2004. № 52. Ст.562.</p> <p>20. Правила перевезення вантажів автомобільним транспортом в Україні: затв. наказом Міністерства транспорту України від 14.10.1997 р. № 363. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0128-98#Text (дата звернення: 06.02.2022).</p>
<p><u>Стандарти</u></p>	<p>Вантажі небезпечні. Терміни та визначення понять: ДСТУ 4500-1:2008. – Введ. 2009-01-01. – К.: Держспоживстандарт України, 2009. - IV, 36 с.</p>
<p><u>Дисертації</u></p>	<p>Садловська І. П. Управління розвитком транспортної інфраструктури України : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.03. Київ, 2013. 483 с.</p>
<p><u>Автореферати дисертації</u></p>	<p>Маслова Т. В. Ефективність перевезень вантажів автомобільним транспортом у міжнародному сполученні за разовими замовленнями: автореф. дис. ... канд. техн. наук : 05.22.01. Харків, 2020. 22 с.</p>
<p><u>Електронні ресурси</u></p>	<p>Пасічник А. М., Кущенко Є. С. До питання ефективності технологічних процесів переробки контейнерних вантажопотоків. <i>Транспортні системи та технології перевезень</i>. 2020. Вип.19 С.98-102. URL: http://tstt.diit.edu.ua/article/view/208706/pdf_194 (дата звернення: 06.02.2022).</p>

Навчальне видання

ТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ АВІАЦІЙНИХ ПОСЛУГ

Методичні рекомендації
до виконання курсової роботи
для здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр» спеціальності 275
«Транспортні технології (на повітряному транспорті)» освітньо-
професійної програми «Бортовий супровід авіаційних пасажирських
перевезень»

Укладач: ГЕРАСИМЕНКО Ірина Миколаївна

Редактор
Технічний редактор *А.І.Лавринович*

Підп. до друку . Формат 60×84/16. Папір офс.
Офс. друк. Ум. друк. арк. Обл.-вид. арк.
Тираж 100 прим. Замовлення №

Видавець і виготовлювач
Національний авіаційний університет
03680. Київ-58, проспект Космонавта Комарова, 1.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 977 від 05.07.2002